

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

عضویت در خبرنامه

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛ شبکه های توجه گرافی (GAN)

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛
شبکه های توجه گرافی
(Graph Attention Networks)

آموزش استفاده از وب آو ساینس

کارگاه آنلاین آموزش استفاده از
وب آو ساینس

کارگاه آنلاین مقاله روزمره انگلیسی

سبک اسنادی و حل مسأله در دانشجویان

کریم گل محمدی^{۱*}، حمید یعقوبی^۲، زهرا صالح زاده^۳^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه شاهد^۲ گروه روانشناسی، دانشگاه شاهد^۳ دانشجوی کارشناسی روانشناسی بالینی

چکیده

سبک اسناد و حل مسأله دو متغیر تأثیر گذار در بهداشت روانی و جسمی افراد جامعه می باشند. از این رو هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه سبک اسناد و حل مسئله در دانشجویان بود. تعداد ۱۳۱ دانشجوی دختر و پسر از مقطع کارشناسی دانشکده انسانی دانشگاه شاهد به صورت خوشه‌ای به عنوان نمونه انتخاب شدند. دانشجویان به پرسشنامه سبک اسناد سلیگمن و حل مسئله کسیدی و لانگ پاسخ دادند. یافته‌ها نشان داد که هم بین ابعاد مثبت سبک اسناد و مؤلفه‌های مثبت حل مسئله و هم بین ابعاد منفی سبک اسناد و مؤلفه‌های منفی حل مسئله رابطه معناداری وجود دارد. این بدان معنا است که هر چه سبک اسناد پاسخگوییان مثبت تر باشد، روش‌ها و مؤلفه‌های انتخابی برای حل مسئله توسط افراد مثبت‌تر و هر چه سبک اسناد پاسخگوییان منفی تر باشد، روش‌ها و مؤلفه‌های انتخابی برای حل مسئله توسط افراد منفی تر است.

کلیدواژه‌ها: سبک اسناد؛ حل مسأله؛ بهداشت روانی

مقدمه

سبک اسناد یک متغیر شناختی می باشد که در چند دهه ی اخیر بسیار مورد توجه قرار گرفته است. سبک اسناد عبارت است از تمایل فرد به کاربرد اسنادهای علی ویژه در موقعیتهای و زمانهای مختلف (پترسون و همکاران، ۱۹۸۲). اسناد را می توان فرآیندی دانست که فرد از طریق آن دنیای خودش را تفسیر می کند (جونز و همکاران، ۱۹۷۲). در تحقیقی که کرمی (۱۳۷۵) در مورد رابطه سبک اسناد با پیامدهای روانی (عزت نفس، ناامیدی و افسردگی) و عملکرد تحصیلی در دانش آموزان انجام داد، نشان داد که رابطه ی معناداری بین ابعاد علی اسناد و عزت نفس وجود دارد، به خصوص دو بعد کنترل شخصی و کنترل بیرونی رابطه ی منفی معناداری را با عزت نفس نشان دادند. پترسون و الون (۱۹۵۴) به این نتیجه رسیدند که سبک اسناد در تعامل با نحوه ی حل مسئله بر درماندگی آموخته شده تأثیر می گذارد. حل مسئله یک مهارت حیاتی برای زندگی در عصر حاضر است. حل مسئله به فرآیند شناختی رفتاری ابتکاری فرد اطلاق می شود که به وسیله ی آن فرد می خواهد راهبردهای مؤثر و سازش یافته ی مقابله ای برای مشکلات روزمره را تعیین، کشف یا ابداع کند. به عبارت دیگر حل مسئله یک راهبرد مقابله ای مهم است که توانایی و پیشرفت شخصی و اجتماعی را افزایش و تنیدگی و نشانه شناسی روانی را کاهش می دهد (دزوریلا، شیدی، ۱۹۹۲). تحقیقات متعدد نشان می دهد که سبک اسناد و شیوه های حل مسئله بر عواملی چون پیشرفت تحصیلی، سیستم ایمنی، میزان سلامت عمومی و روانشناختی تأثیر می گذارند. برای مثال اسپنس و شیفیلد (۲۰۰۲) دریافتند که در میزان تأثیر رویدادهای منفی زندگی بر افسردگی عواملی مانند نحوه اسناد دهی و حل مسئله نقش دارند. با این اوصاف سبک اسناد و حل مسئله را می توان متغیرهایی دانست که تأثیر آن بر زندگی بشر و سهم آنها در بهداشت جسمی و روانی بدیهی و اثبات شده است. سبک اسنادها و راهبردهای حل مسئله اشتباه از عوامل مهم بیماریهای جسمی و روانی مانند افسردگی تلقی می شود که باعث پدیدایی معضلات بسیاری مانند افت تحصیلی، مشکلات روانشناختی، مشکلات عزت نفس شده است. لذا بررسی وجود یا عدم وجود رابطه بین این دو مؤلفه کمک شایانی به ما در جهت شناخت بهتر مکانیسم این متغیرها و برنامه ریزی برای حل بهتر مشکلات ناشی از آن می کند. لذا در این پژوهش سعی شد رابطه میان سبک اسناد و حل مسئله در میان دانشجویان مورد بررسی قرار گیرد.

روش

شرکت کنندگان

پژوهش حاضر از نوع همبستگی می باشد. جامعه پژوهش حاضر را تمامی دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده انسانی دانشگاه شاهد تشکیل می دهند که ۱۳۱ نفر از دانشجویان این دانشکده به صورت نمونه گیری خوشه‌ای به عنوان نمونه انتخاب شدند.

ابزار

پرسشنامه سبک اسناد (ASQ): این پرسشنامه به دنبال الگوی تجدید نظر شده درماندگی آموخته شده، توسط سلیگمن و همکاران در سال ۱۹۸۲ تهیه شده است و شامل ۱۲ موقعیت فرضی می باشد که شش موقعیت، اسنادهای علی شرکت کننده را به هنگام موفقیت و شش موقعیت دیگر اسنادهای علی او را در مواقع شکست، ارزیابی می کند. سلیگمن و همکاران (۱۹۷۹) در بررسی اعتبار این پرسشنامه با استفاده از روش همسانی درونی ضریب آلفای کرونباخ آن را در گروههای فرعی به این شرح تعیین نمودند:

* e-mail: Karimgolpsy68@gmail.com

اسناد منفی درونی ۰/۴۴، اسناد مثبت درونی ۰/۳۰، اسناد منفی باثبات ۰/۶۴، اسناد مثبت باثبات ۰/۵۴، اسناد منفی عمومی ۰/۶۴، اسناد مثبت عمومی ۰/۵۸. ضریب اعتبار آزمون با استفاده از آزمون مجدد برای رویدادهای منفی و مثبت در ابعاد درونی، کلی و با ثبات در یک دوره ی پنج هفته‌ای بین ۰/۵۷ تا ۰/۷۵ بود. مقیاس حل مسئله کسیدی و لانگ: این مقیاس توسط کسیدی و لانگ (محمدی وصاحبی، ۱۳۸۰) طی دو مرحله ساخته شده و دارای ۲۴ سؤال است که شش عامل را می‌سنجد. این عوامل عبارتند از: درماندگی یا بی‌یابوری، کنترل یا مهار گری حل مسئله، سبک خلاقیت، اعتماد به نفس در حل مسئله، سبک اجتناب و روی آورد یا تقرب. در مطالعه کسیدی و لانگ (۱۹۶۶)، ضرایب آلفای کرونباخ برای زیر مقیاس‌های بی‌یابوری ۰/۶۶، کنترل حل مسئله ۰/۶۶، شیوه خلاقیت ۰/۵۷، اعتماد به نفس در حل مسئله ۰/۷۱، اجتناب ۰/۵۲ و تقرب ۰/۶۵ به دست آمده است.

شیوه اجرا

پژوهشگران ابتدا تمامی پرسش‌نامه‌ها را به صورت همزمان در اختیار شرکت‌کنندگان قرار داده و سپس از آن‌ها خواستند تا با صداقت به پرسش‌نامه‌ها پاسخ گویند. در نهایت، داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج

شاخص‌های جمعیت شناختی بدست آمده از شرکت‌کنندگان نشان می‌دهد که ۳۶ نفر (۲۷/۵ درصد) از شرکت‌کنندگان مرد و ۹۵ نفر دیگر (۷۲/۵ درصد) شامل شرکت‌کنندگان زن می‌شود. همچنین نتیجه‌ی آزمون پیرسون بین دو متغیر سبک اسناد مثبت و مؤلفه‌های مثبت حل مسئله ($r=0/21, p<0/01, df=130$) و سبک اسناد منفی و مؤلفه‌های منفی حل مسئله ($r=-0/20, p<0/01, df=130$) رابطه معناداری را بین دو متغیر مذکور نشان می‌دهد؛ این بدان معنا است که هر چه سبک اسناد پاسخگویان مثبت‌تر باشد، روش‌ها و مؤلفه‌های انتخابی برای حل مسئله توسط افراد مورد مطالعه نیز مثبت‌تر و هر چه سبک اسناد پاسخگویان منفی‌تر باشد، روش‌ها و مؤلفه‌های انتخابی برای حل مسئله توسط افراد مورد مطالعه نیز منفی‌تر است.

بحث

به طور کلی هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه‌ی بین متغیر سبک اسناد و متغیر حل مسئله بود. با بررسی تحقیقات پیشین مشخص شد که پژوهشی که به طور مستقیم رابطه‌ی بین دو متغیر را بررسی کند وجود ندارد ولی مطالعاتی مانند مطالعه‌ی اسپنس و شیفلد (۲۰۰۲) یا پترسون و الون (۱۹۵۴) نشان می‌داد که متغیر سبک اسناد با متغیرهایی رابطه دارد که متغیر حل مسئله نیز با آن متغیرها رابطه دارد؛ لذا احتمال می‌رود که این دو مؤلفه نیز با هم ارتباط داشته باشند. به طور مثال در تحقیقی که محمد عاشوری (۱۳۹۰) بر روی دانش‌آموزان دارای ناتوانی هوش تحولی انجام داد به طور ضمنی به این نتیجه رسید که بازآموزی اسنادی و تغییر در حل مسئله این افراد در ناتوانی هوش تحولی آنها تأثیر می‌گذارد. در مطالعه‌ی که نزو و پری (۱۹۸۹) انجام دادند، به این نتیجه رسیدند که اشخاص افسرده‌ای که درمان حل مسئله کامل را دریافت کرده‌اند، کاهش معناداری در افسردگی نشان می‌دهند. در تمامی مطالعات بالا نشان داده شده است که بین سبک اسناد و حل مسئله رابطه وجود دارد یا بین سبک اسناد و متغیرهایی رابطه وجود دارد که بین نحوه‌ی حل مسئله و آن عوامل نیز رابطه وجود دارد که به طور ضمنی حاکی از این امر است که بایستی بین سبک اسناد و حل مسئله نیز رابطه وجود داشته باشد که نتایج این پژوهش درستی ادعای محقق را نشان می‌دهد.

منابع

- امانی، فرزانه (۱۳۸۴). بررسی رابطه‌ی بین سبک اسناد و ویژگیهای شخصیتی در تعامل با جنس. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی.
- باباپور خیرالدین، جلیل (۱۳۸۱). بررسی رابطه‌ی بین شیوه‌های حل مسئله - شیوه حل تعارض و سلامت روانشناختی در میان دانشجویان. رساله منتشر نشده دکترای روانشناسی، دانشگاه تربیت مدرس.
- فروغان فر، مریم (۱۳۸۵). رابطه‌ی شیوه‌های حل مسئله با سازگاری زناشویی در دانشجویان متأهل دانشگاه شهید بهشتی. پایان نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه شهید بهشتی.
- مرادی، افسانه (۱۳۸۷). مقایسه‌ی ویژگیهای شخصیتی و سبکهای مقابله و سبک‌های اسنادی بین بیماران وابسته به موادافیونی و افراد سالم. پایان نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
- Alloy, L. B., Abramson, L. Y.; Metalsky, C. T. & Hartlage (1988). The hopelessness theory of depression: Attributional aspects. *British journal of clinical psychology*, 25, 5 – 21
- Biddle, S. J. H, & Hill, A. B. (1992). Relationships between attributions and individual differences. *10*, 65 – 75.
- Susan, H.; Spence, Jeanie Sheffield (2002). Problem – solving Orientation and Attributional Style: Moderators of the Impact Of Negative Life Events on the Development of Depressive Symptoms in Adolescence. *Journal of Clinical Child Psychology*, 31, 219 – 229.
- Michael, T. Moore & David, M. Fresco (2007). Depressive Realism and Attributional Style: Implications for Individuals at Risk for Depression. *Juornal of Behavior Therapy*, 38, 144 – 154.
- DZurilla, T. J. & Maydeu Olivares, A. (1995). Conceptual and methodological issues in social problem – solving assessment. *Behavior therapy*, 26, 409 – 432.

SID

سرویس های
ویژه

سرویس ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

عضویت در
خبرنامه

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛
شبکه های توجه گرافی
(Graph Attention Networks)

کارگاه آنلاین آموزش استفاده از
وب آوساینس

کارگاه آنلاین مقاله روزمره انگلیسی